

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Das deutsche Gaunerthum

4 Teile in 3 Bd.

3

Avé-Lallemant, Friedrich Christian Benedikt

Hildesheim, 1980

VII. Rabbi Eliesar und die Schlange. Aus dem Sepher Maase Haschem
(1696)

[urn:nbn:de:bsz:31-420805](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-420805)

Amram Rabbi thäten und Statt die an Ganneu den legten und Draun den aus Amram
 עמרם חזיו דען חרון, חזיו ליגטן דען גנב און דיא טטאט, חזיו טעטן רבי עמרם
 Esob in blieb und magil Zehudim war und Aelteren sein bei Ramure zu
 לו קבורה בייא זיין עלטרן חזיו הק"בה י וואר יהודים חזיו חזיו בליב חזיו חזיו י

VII.

Rabbi Eliesar und die Schlange.

Aus dem Sepher Maase Haschem (1696).

(יז)

über Chawerim seine mit is Josai Ben Simeon Rabbi von Sohn der Eliesar Rabbi
 רבי אליעזר, דער און פון ר טי ב י חזיו חזיו חזיריס (1) חזיר
 gewesen heiß sehr is und gebrennt stark gar Sonn die hat so gangen Fels
 פֿעלד גאנגן, און האט דיא און גאר טטאטק גיברענט, חזיו חזיו גער הייט גיוועגן.
 die gewachsen sein Kräutlich gute eitel da gekommen Fels ein auf sie seinen So
 און זיין זיא חזיר חזין פֿעלד גיקומן, דא חזירט גוטי קרייטיך זיין גיוואקסן, דיא
 getragen haben Peroff gute die gestanden Bäumen und haben geschmeckt wohl gar
 גאר וואלט גיטאעקט האבן, חזיו ביוטן גיטטדן, דיא גוטי פיריה (2) האבן גיטראגן.
 mit Eliesar Rabbi sich hat Also gewesen bei der: auch seinen Brunnen Duell- füße und
 חזיו זיסי קוועטן ברוטן זיין חזיר דר בייא גיוועגן. חזיו האט זיך ר" ח חזיר
 Hiß große der wegen von geruhet ab- sich haben und gefest nieder- Chawerim sein
 זיין חזיריס נידיר גיוועלט חזיו האבן זיך אב גירואט פון וועגן דער גרוטי היץ.
 sein gekommen Fels kühlen ein so auf sie daß Simcho große ein hatten sie Und
 חזיו זיא האטן חזין גרוטי טאדה (3), דאז זיא חזיר און חזין קילן פֿעלד גיקומן זיין
 lauft und Schlang mächtige große ein kam so saßen da Weil ein sie wie und
 חזיו וואלט זיא חזין ווייל דא זאסין, און קאסן חזין גרוטי מעכטיג טאנג. חזיו לויפט
 zu Eliesar Rabbi sprach da lauft also sie wie und bei vor- sie stark gar
 גאר טטאטק זיא פֿאר בייא חזיו וואלט זיא חזיו לויפט, דא טטאטק רבי אליעזר לו
 du dem Mann dein denn heim ein- Weg dein wieder geh Nachasch Nachasch Nachasch der
 דער דאט (4): דאט, דאט, גיא ווירד דיין וועגן חזין הייט, דען דיין מאן דעם דא

1) חזיר, hakodusch boruch hu, der Heilige, er sei gesegnet.

2) Magil sein, behüten.

3) Geheimniß.

4) Genossen.

5) Früchte.

6) Freude.

7) Schlange.

nifs ihm darfst du und gethan Teshuwa hat der bringen um: sollen hast
 האמט זאלן חוס ברענגן, דער האט המוזה (י) גיטאן אזוי דא דארעמט מיט
 Rabbi sagt Da Nachasch der zu sagt er was Abba Rabbi ihm frägt Da thun
 טון. דא פֿרעגט מיט רבי אבא, וואס ער זאגט לו דער נאט. דא זאגט ר'
 du ruf zu: du geh Nachasch der zu wieder sagt er Und still Schweigt Eliezar
 ח : טוויקט טייל. אזוי ער זאגט ווידר לו דער נאט: גיט דא לו ריק, דא
 Denn than nifs ihm darfst du gethan Teshuwa hat Mann der denn Nachasch
 נאט, דען דער מאן האט המוזה גיטאן, דא דארעמט מיט ניקט טאן. דען
 will und sein fromm ganz will er daß gewesen mekabbel sich auf hat Mensch der
 דר מענט האט חוץ זיך מקבל (י) גיווען, דאט ער וויל גאנץ פֿרום זיין אזוי וויל
 sich hinter nit ging und stehn still Nachasch die bleibt Da tan Teshuwa große
 גרויס המוזה טאן. דא בלייבט דא נאט טייל טיין אזוי גיגט מיט הימער זיך,
 Schlang die warum wohl Eliezar Rabbi merkt So weiters nit aach ging und
 אזוי גיגט אך מיט ווייטערט. דא מערקט ר' אליעזר וואס, וואס דא שטאנ
 und wert tan Nachasch die was zu sach und still schweigt er Und steht still
 טייל טייל. אזוי ער טוויקט טייל אזוי זאך לו, וואס דא נאט טאן ווערט, אזוי
 laufen zu an wieder sie hebt Da stund still Schoo halbe ein legen sie wie
 וואס זי קלגן איין הילי טעה (י) טייל טאנער. דא הייבט זי ווידר אן לו לויפֿן,
 Rabbi sagt Da bringen um: Menschen den wollt und gehn fort als wollt und
 אזוי וואלט אלץ פֿארט גין אזוי וואלט דען מענטן חוס ברענגן. דא זאגט ר'
 nit willst Du willst du was wohl weiß ich Nachasch Nachasch wieder Eliezar
 ח ווידר: נאט, נאט, אך ווייט וואס, וואס דא וואלט. דא וואלט מיט
 dorten ruhest du wo Höhl dein in und ruf zu: geh Darum gehn heim ein: leer
 לער איין הייט גין. דארום גיט לו רוק אזוי איין דיין היל, וואו דא נאט, דאט
 der und begafelt Zehude ein erst hat der Ein liegt von der: weit nit
 מיט ווייט דער פֿון ליגט איין, דער האט ערמט מיין יהודה בגלות (י), אזוי דער
 dem Statt an memiff ihm sei und hin nun Geh schläft und nun liegt Gaslan
 גאלן (י) ליגט אן אזוי טאטעט. גיט אן היין אזוי זיט מיט מויה (י) אן טאטעט דעם
 von hört das Nachasch die bald also: bringen um: sollen hast du dem Zehude
 יהודה, דעם דא האט זאלן חוס ברענגן. דא בלד דא נאט דא הערט פֿון
 sehr sich wunderten var: Ghamerim die und ruf zu: sie läuft da Eliezar Rabbi
 רבי אליעזר, דא לויפט זיט לו רוק, אזוי דא חבירים פֿאר וואונדערן זיך זען,
 hat Nachasch die mit er was sagen doch sie sollt er ihm frägten sie und
 אזוי זיט פֿרעגטן מיט, ער זאט זיט דאך זאגן, וואס ער זיט דא נאט האט

1) Buße.

2) Mekabbel sein, bekommen, empfangen.

3) Stunde.

4) Begafeln, keraufen.

5) Räuber.

6) Memiff sein jemanden, jemand tödten.

geschickt is von Nachasch die daß Eliesar Rabbi sagt Da gehat vor:
פאר גיהאט. דא נאגט ר"י, דאט דיא נאט פון המ"י (1) מיט גיטקט
Averos viel hat er denn brengen um= Nehude ein sollen hat und geworden
גיווארדן, מוזי האט נאכן מיין יהודי מוס ברענגן, דען ער האט פיל עבירות (2)
than wollen hat und ausgangen Der ihr von is Nachasch die weil Und gethan
גיטאן. מוזי וויל דיא נאט מיט פון מיר מורט מוינגאנגן מוזי האט וועלן טאן,
hat und geworden fromm Nehude der is weil Der= geworden is befohlen an= ihr was
וואו מיר אן ביפולן מיט גיווארדן. דער וויל מיט דער יהודי פרום גיווארדן מוזי האט
genommen an= Tephillo sein hat Zisborach Haschem und Shattaim sein auf Sharoto
חרטה (3) מויז זיין חטאים (4) מוזי המ"י האט זיין הפלה (5) אן גיטאן
daß gesagt ihr hat und kommen antfehen Nachasch der is Ruach ein und
מוזי מיין רוח (6) מיט דער נאט מוטקאן קומן, מוזי האט מיר גינאגט, דא
sie und tan nischit Adam Ben dem soll sie geheissen ihr hat Zisborach Haschem
המ"י האט מיר גיהייסן, זיא מאל דעם בן אדם (7) מיט טאן, מוזי דיא
ruck zu= wollen nit sie hat darum und Sammael dem von Gewe ein is Nachasch
נאט מיט מיין עבד (8) פון דעם סאמאל (9) מוזי דארום האט זיא מיט וועלן זי חס
wieder mir Ruach der hat so soll gehen anders was erst ihr man bis gehn
גין, ביז אן מיר ערמט וואט מדרט געבן נאל, נא האט דער רוח מיר ווידר
geschlagen sehr ihm hat und begafelt Nehude ein hat Moscho der daß gesagt
גינאגט, דאט דער רשע (10) האט מיין יהודי בגולט מוזי האט מיט גער גיטאנגן.
die ich soll darum Und gelegt schlafen Wald in sich er hat nach der= und
מוזי דער נאך האט ער זיך מין וואלט טאמפן גליקט. מוזי דארום נאל מיר דיא
Rabbi sagt er Und gethan aach ich hab und schiffen Waslan dem auf Nachasch
נאט מויז דעם גולן זימן, מוזי האט מיר מיר גיטאן. מוזי ער נאגט ר"
Satan dem man daß Simeon Rabbi Vater mein= von Bekabbolo das hab Ich Eliesar
א: מיר האט דאז בקבלה (11) פון מיין פאטער ר"י טאטאן, דאט אן דעם טאן

1) haschem jisborach, der Name (Jehovah, Gott), er werde gelobt.

2) Sünden.

3) Reue.

4) Sünden.

5) Gebet.

6) Geist.

7) Sohn Adam's, Mensch.

8) Knecht, Diener.

9) Name des bösen Geistes.

10) Bösewicht.

11) Kabbala, Empfängniß, Ueberlieferung. Bekabbolo, durch Ueberlieferung.

sagt er und stark sehr weint er Und ab sich ruht er und nieder Baum
 בוים ירד, אורי ער רוהט זיך אב. אורי ער וויינט זער טרארן אורי ער זאגט:
 um sündigt var: es hab ich denn recht ganz is Gott von Mischpot das
 דאס מיטשפוט ני פון גאט איז גאנץ איז גאט פון מיטשפוט דאס
 groß so Mischpot sein Gott daß kenn der: ich und is kommen zu= das mir daß
 דאס מיר דאס לוי קומן איז, אורי זיך דער קען, דאס גאט זיין מיטשפוט און גרוס
 hastu all über= und Sam in Tehom der as und Berg starke die as is
 איז אז דא טאראקי בערג, אורי אז דער ההום ² אין ים ³, אורי איבר אל האטטו
 stufen zu sie um Beschäftigst dein über schicken kennst du die Schluchim dein
 דיין טלוחים ⁴ דיא דא קענטט טיין איבר דיין ביטעפנים, אום זא לוי טרארן
 und geschehen aach mir is afo und dienst Var: ihr nach und Werken ihr nach
 נאך מיר ווערן אורי נאך מיר פאר דינטט, אורי אז איז מיר זיך גיטען, אורי
 und sündigt var: es hab ich Denn gestraft Recht zu mich hast Gott du
 דאס גאט האטט זיך לוי רעכט גיטעראכט. דען זיך האב עס פאר זינדיגט, אורי
 von nit wein Ich ubeschibba beahawa mekabbel mir auf es bin ich
 איך בין עס אורי מיר [מקבל באהבה ובחיבה]. ⁵ איך ווין יט פון
 hat Din Weß heilig dein Denn hast gestraft mich du daß wegen deß=
 דעטט וועגן, דאס דא זיך גיטעראכט האטט. דען דיין הייליג בית דין ⁶ האט
 nischit Adam Ben kein geschicht es Denn strafen zu mich um gewesen maskim
 אסכים ⁷ גיווען, אום זיך לוי טרארן. דען עס גיטעט קיין בן אדם ⁸ (יטט,
 geschehen soll Mensch itlichen was aus Himmel in oben vor es ruft man oder
 מורד אן רופט עס פאר אובן אין הימל אורי, וואס איטליכן זענט אזל גיטען,
 hab ich Aber gethan hab ich die Sind meine auf schrei und wein ich neiert
 נייאט זיך ווין אורי טרייט אורי זינד, דא זיך האב גיטאן. אבר זיך האב
 sehr gar weint er und Werken böse meine durch gebracht zu der: selbst mich
 זיך זעלברט דער לוי גיבראכט דורך זייני ביז ווערן, אורי ער וויינט גאר זער
 ihm zu sie gingen Also Geschrei das hörten Chawerim sein mit Eliesar Rabbi und
 אורי ר"י? א מיט זיין חבירים הערטן דאס גיטרייט. אזל גינגן זא לוי חים
 schreit und weint so er daß um war geschehen ihm was ihm fragten und
 אורי פראגטן חים, וואס חים גיטען ווער, אום דאס ער אזל וויינט אורי טרייט?
 Stück groß ein ihm hätte und hat begastet Gaslan ein ihm wie er sagt Also
 אזל זאגט ער, וואס חים איין גאן בעגאט האט, אורי העט חים איין גרוס טריק

- 1) Gericht, Recht, Urtheil, Verfügung, Auflage.
- 2) Abgrund, Tiefe.
- 3) Meer.
- 4) Boten, Gesandte.
- 5) אהבה, ahawa, die Liebe. חיבה und chiwa (chibba), Liebe, Ergebung. Beahawa ubeschibba, in Liebe und Ergebung.
- 6) Bess din, Haus des Gerichts, Gericht.
- 7) Maskim sein, übereinstimmen.
- 8) Ben Adam, Menschensohn, Mensch.

Sohn sein Gaslan dem denn zu Welt das gehört dem Simeon heißt der gelassen
 גילאון, דער הייטט טומען, דעם גיהערט דאס געלט לז, דען דעם גילן זיין אן
 er habbajis Bal dem sag und gegeben ihm hats und gegant ihm von hats
 האטט פון אים גיגעט ¹⁾ און האטט אים גיגעבן, און אז דעם בעל הביה, ער
 Rabbi ihm wie als aso thät Zehude der Und lernen Thora lassen Kind das soll
 זאל דאס קינד לאזן חורה ²⁾ לערן. און דער יהודי טעט און, אלז וואו אים ר'
 dem von nifs weiters rührt er und Welt das er nahm aso hat geheissen Eliesar
 א גיהיטן האט, און נאך ער דאס געלט און ער רירט ווייטער ניקט פון דעם
 die er küßt Also boten var: ihm hats Eliesar Rabbi Denn Sachen sein Gaslan
 גילן זיין זאל. דען רבי אליעזר האטט אים פאר באטן. און קיסט ער דיא
 das mir is wegen eurent: von wohl sich Ich sagt und Eliesar Rabbi von Händ
 הענד פון רבי אליעזר און זאגט: איך זיך וואול פון איינערט וועגן איז מיר דאס
 Nachasch der zu Eliesar Rabbi sagt Da fort Weg sein ging er Und geschehen Ness
 כס גיטעהן. און ער גינג זיין וועג פארט. דא זאגט רבי אליעזר לז דער נאט:
 dir auf gosar ich bin nun und richt var: wohl gar Schlichus dein hastu Nun
 מן האטטו דין טליחה גאר וואול פאר ריכט, און מן בין איך גאר ³⁾ אויף דיר,
 tan nisch Mensch kein sollst und Wüßher der in gehn wieder sollst du das
 דאס דא זאלט ווידר גין אין דר מדרב ⁴⁾, און זאלט קיין מענט מיטט טאן.
 ging und Eliesar Rabbi legen sich bückt und auf Kopf ihren hebt Schlang die Und
 און דיא טלאנג היבט מירן קאפן אויף און ביקט זיך קיין רבי אליעזר און גינג
 hätt was gewesen da wären nit mir wenn Eliesar Rabbi sagt Da Wegs ihre
 אירט וועגט. דא זאגט ר' אליעזר: ווען מיר מיט ווערן דא גיווען, וואס העט
 her mo: Chawerim die ihm fragten Also gestellt an: Sachen böse vor Nachasch die
 דיא נאט. פאר ביזי זאלן אן גיטעטעט. און פרעגטן אים דיא חבירים, וואו הער
 und hat gesagt Alles ihm Ruach der daß Eliesar Rabbi sagt Da weiß das er
 ער דאס ווייט. דא זאגט ר' א, דאס דער רוח אים אלט גיזאגט האט, און
 alles er hat klar so war geschehen Augen sein vor es wenn als ihm war es
 עו וואר אים, אלז ווען עט פאר זיין אויגן גיטעהן ווער, און קלאר האט ער אלט
 der ihm die gewiesen Maffos die Eliesar Rabbi an hat Zehude der und gesehen
 גיזעהן, און דער יהודי האט אן ר' א דיא מכה ⁵⁾ גיווען, דיא אים דער
 wieder war er und mispallat ihm auf war Eliesar Rabbi und hat geben Gaslan
 גילן געבן האט, און ר' א וואר אויף אים מופלז ⁶⁾ און ער וואר ווידר
 geheilt
 גיהיטט.

1) Ganefen, gaufen, stehlen.

2) Thora, das Gesetz. Thora lernen, studiren.

3) Gosar sein auf jemand, jemand etwas befehlen.

4) Einöde, Wüste.

5) Schläge, Spuren der Schläge.

6) Mispallat sein auf jemand, beten über jemand, damit er gesund werde;
 nd. een' stillen.